

Launeen monitoimitalo Lähde

TURVAA
ja
TOIVOA

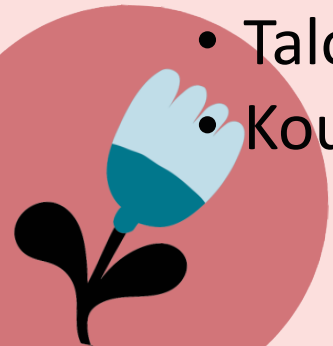

Esko Taipale, rehtori ja toiminnanjohtaja
Suvi Korppi, vastaava kuraattori
Toni Ovaskainen, koulunuorisotyöntekijä
4.10.2022

Monitoimitalo Lähteen tietoja

- Monitoimitalo valmistui 4/2020. Talossa toimii Lähteen koulu, Lähtee päiväkoti ja Lähteen nuorisotilat
- Suunnittelu ja rakentaminen kesti 5 vuotta ja talo maksoi n. 30 M€
- Pääarkkitehti Perko Oy ja pääurakoitsija Skanska Talonrankennus OY
- Talossa toimii Lähteen koulu, Lähtee päiväkoti ja Lähteen nuorisotilat
- Lähteen koulussa oppilaita 1-9lk n. 950. Kouluun kuuluu hallinnollisesti myös Liipolan toimipiste eli n. 200 oppilasta (+25 henkilökuntaa).
- Päiväkodissa ja eskarissa yhteensä n. 150 lasta.
- Henkilökuntaa koko talossa n. 155
- Talon koko on 10500m² + 1100m² (vanha Laune-halli)
- Talossa toimii painotettu käsityön opetus ja 5 erityisryhmää ja JOPO
- Koulun oppilaista maahanmuuttajia 19% ja erityisoppilaita 13%

ILO

YHDESSÄ

KOHTAA
MINEN

ARVOT

***UNELMOIN
INNOSTUN
ONNISTUN***

VISIO

Monitoimitalon Lähteen organisaatio

Monitoimitalo koostuu **seitsemästä solusta ja solutiimistä:**

- **päiväkoti (1v-5v)**
- **0-2lk solu**
- **3-4 solu**
- **5-6 solu**
- **reaaliaine-solu (humanistit)**
- **luma –solu**
- **Kielet**
- **taito- ja taideainesolu (Art-house)**
- **Nuorisopalvelut**
- tukipalvelut: ohr, keittiö, siivous, kiinteistöhuolto ym.
- **Jokaisessa soluissa työskentelee tiimissä eri ammattiryhmien edustajia** mm. Opettajia, koulunkäynnin ohjaajia, erityisopettajia ja erityisluokanopettajia. Solutiimiä johtaa tiimin vetäjä.
- **JOHTORYHMÄ JA SUUNNITTELYRYHMÄ** organisoivat arjen toimintaa yhdessä solutiimien kanssa.
- **LAAJENNETTU KEHITTÄMISRYHMÄ** organisoii koko talon kehittämistoimintaa yhdessä kehittämistiimien kanssa
- Eri vastuu- ja johtamistehtäviä on jaettu myös henkilökunnalle jaetun johtajuuden periaatteen mukaisesti.

LÄHTEEN KOULUN PEDAGOGIIKKA

TURVALLISUUS

Oppilaat ja henkilöstö kokevat Lähteen koulun fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvalliseksi.

ILMAPIIRI

Oppimista tapahtuu parhaiten myönteisessä ilmapiirissä, jossa huomioidaan erilaiset oppijat ja yksilöllisen tuen tarpeet. Kohtaamisissa pyritään kunnioittavuuteen eli restoratiiviseen ajatteluun.

YHTEISOPETTAJUUS

Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden kanssa ja opettajat suunnittelevat ja toteuttavat opetusta yhdessä/tiimeissä. Käytämme yhteissuunnitteluaikaa pedagogiseen kehittämiseen.

MONIPUOLISUUS/MUUNNELTAVUUS

Monipuolisia opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä, sekä joustavia ryhmittelyjä hyödynnetään opetuksessa.

OPETUKSEN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Kannustamme kokeilemaan ja kehittämään uusia ratkaisuja ja innovaatioita opetuksessa.

INTEGRAATIO JA INKLUUSIO

Oppilaat siirtyvät joustavasti yleisopetuksen ja erityisopetuksen ryhmien välillä

Lähteen koulun oppimisympäristöt

Koko monitoimitalo on oppimisaluetta.

Soluissa on sekä avointa tilaa että perinteisiä luokkatiloja.

Opetustilat ovat jaettavissa ja muunneltavissa ja oppilaat voivat työskennellä sekä yhteisöllisesti että yksilöllisesti.

Tilat tukevat yhteisopettajuutta ja integrointia.

Jokaisella opetusryhmällä on tarvittaessa käytettävissä pedagogisesti tarkoituksenmukainen ja ikäkauteen sopiva opetustila.

Uutta teknologiaa voidaan hyödyntää monipuolisesti kaikissa tiloissa.

Mitkään tilat eivät ole henkilökohtaisia.

Koululäsnäolon tukeminen, poissaolot ja oppilashuoltotyö

Yhteisöllinen oppilashuolto

- Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. (OHL 3§)
- Oppilashuoltoryhmään kuuluvat rehtorit, kouluterveydenhoitajat, kuraattorit, koulupsykologi, koulunuorisotyöntekijä, opot ja laaja-alaiset erityisopettajat.

Yksilökohtainen oppilashuolto

Oppilailla on oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon eli

- kouluterveydenhuoltoon
- kuraattori- ja psykologipalveluihin
- oppilaan asioiden käsittelyyn tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijatyöryhmässä.

**OPISKELUHUOLLON
KOLMITASOINEN
MALLI**

YKSILÖKOHTAINEN TUKI

Monialainen
asiantuntijaryhmä

Tukikäynnit   Konsultaatio

Oikea-aikainen ohjaus jatkotutkimuksiin

Monialaisen yhteistyön laajentaminen
verkostoihin

KOHDENNETUT RYHMÄINTERVENTIOT

Luokkatyöskentely   Konsultaatio

Ryhmien ohjaus   Huoltamotoiminta

Kohdennetut vanhempainillat

ENNALTAEHKÄISEVÄ TUKI
KAIKILLE OPISKELIJOILLE

Yhteisön hyvinvoinnin edistäminen

Kodin ja oppilaitoksen yhteistyön edistäminen

Opiskelijoiden osallistaminen hyvinvointiedon tuottamiseen

Nivelvaihtely

Terveystarkastukset vuosittain oppilaan ja perheen tukena

Terveystarkastustiedon hyödyntäminen hyvinvointityössä

Palveluista tiedottaminen

Konsultaatio yksilö-, ryhmä - ja koko oppilaitoksen tasolla

Oppilaitoksen opiskeluhoitotyön vuosittaiseen suunnitteluun,
toteutukseen ja arviointiin osallistuminen

Lähteen koulun moniammatillinen yhteistyö

- Mitä kuuluu? -kyselyt vuosittain ja yhteisöllinen tulosten purku
- Ryhmytykset 1lk (srk), 7.lk + muut luokat tarvittaessa
- Laajat moniammatilliset koko talon kehittämistiimit mm. KiVa, resto,
- Huoltoasematoiminta -> oppilashuollon välitunnit
- Toimintatunnit 4.-6. lk:n oppilaille
- Tunne ja –vuorovaikutusohjelma
- Vuorovaikutustunnit 7lk:n oppilaille (pakollinen valinnainen aine)
- Toiminnalliset päihdevanhempainillat 8.lk:t
- Jokapäiväinen aamupuuro oppilaille ->oppilaiden kohtaaminen
- Tukioppilastoiminta, oppilaskunta -> Lainaamo
- Skidialogi ja erätaukomenetelmät käytössä
- Ohjattua välituntitoimintaa mm. välkkäriohjaajat, hiljainen huone
- Maahanmuuttaja lasten ja perheiden erityispalvelut: Kulttuuritulkki, nivelvaiheopettaja, EKK-ohjaajat, S2-ope
- IceHearts-ohjaajat
- Kiva-koulu –ohjelma
- Nuorten harraste- ja kerhotoiminta, sekä harrasteohjaus 7.lk
- Iltapäiväkerhotoiminta

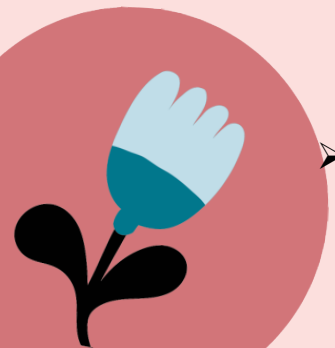

Nuorisopalvelut Launeen monitoimitalossa

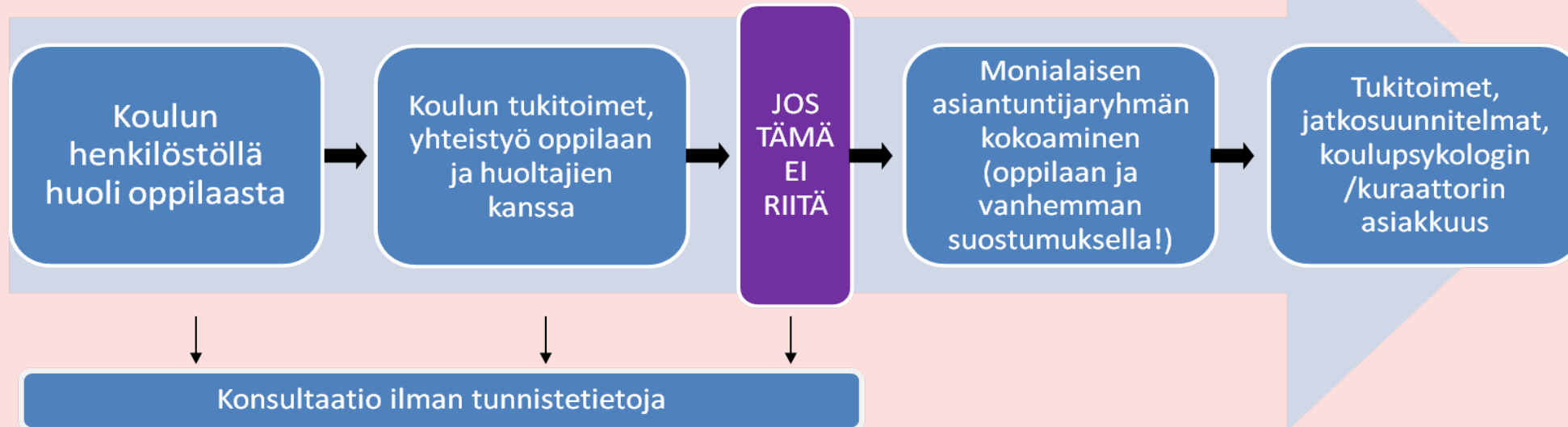
Monitoimitalon yhteistyösuunnitelma lukuvuodelle 2022–2023 :

- **Nuorisotyöntekijät ovat osa koulun toimintakulttuuria**
  - Paikalla ja tavoitettavissa koulupäivän aikana ja sen jälkeen klo 8-18 (21)
  - Päätoimiset ja kerhonohjaajat
  - Monitoimitalon tiimit (kiva, resto, suunnittelu, jory, ohr)
  - Tavoite, että jokainen nuori tulee kohdatuksi yksilönä päivän aikana
- **Nuorisotyöntekijät vaikuttavat oppilaan hyvinvointiin ja koulussa viihtymiseen. Nuoria huomioidaan kokonaisvaltaisesti.**
  - Turvallisuus**
    - Nuorisotyöntekijät läsnä nuorten keskuudessa
  - Osallisuus**
    - Nuorten ääni kuuluviin
    - Harrastuskyselyt, Dialogi nuorten kanssa jne.
  - Osallistaminen**
    - Nuoret aktiivisina toimijoina
    - Tukioppilaat, oppilaskunnan hallitus, vertaisohjaajat ja lainaamo
- **Yhteistyömuotoja Monitoimitalossa**
  - Alakoulun toimintatunnit
  - Ryhmäytykset ja luokkahavainnointi
  - 7.lk TET-harjoittelut nuorisotilalla
  - Vertaisohjaajatoiminta 8.lk valinnainen
  - Nivelvaihtö
  - Vuorovaikutustunnit
  - Välituntitoiminta
- **Harrastustoiminta**
  - n. 30 harrastusryhmää
  - Lähteen harrastustoiminta
  - Harrastamisen Lahden malli

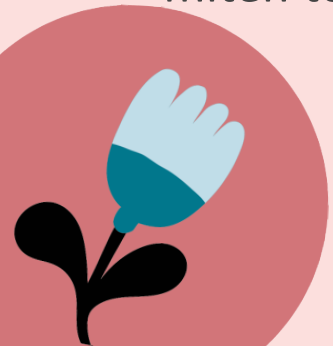
Yksilökohtainen oppilashuoltotyö

Oppilashuollon prosessi

Lahden perusopetuksen koulupoissaoloihin puuttumisen yhteistyömalli

1. Oppilaan tehtävänä on huolehtia koulunkäynnistä työjärjestyksen mukaisesti ja huoltajan tulee ilmoittaa alakoulussa omalle opettajalle ja yläkoulussa luokanvalvojalle, jos oppilas on poissa koulusta
2. Opettaja/luokanvalvoja seuraa Wilman välityksellä poissaoloja päivittäin. Jos oppilas on luvatta poissa tai jos selvitettyjä poissaoloja kertyy huolestuttavan paljon (esim. yhteensä viikon tuntimäärää vastaava määrä), opettaja on yhteydessä kotiin ja selvittelee tilannetta. Tarvittaessa sovitaan huoltajan kanssa koulun tukitoimista (opetusjärjestelyihin liittyvä tai oppilashuollollinen tuki).
3. Mikäli poissaolot jatkuvat edelleen (30- 60 tuntia), opettaja pyytää konsultaatiota oppilashuoltoryhmän jäseniltä. Tarvittaessa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä ja sovitaan lisäselvityksistä (esim. koululääkärin vastaanotto), joiden tavoitteena on löytää poissaolojen taustalla olevat tekijät: onko kyse esimerkiksi motivaation puutteesta, kaveriongelmistä, jännittämisestä, terveydellisistä syistä, kiusaamisesta, mielialaongelmasta tai lastensuojelun tuen tarpeesta.
4. Lisäselvitysten jälkeen pidetään neuvottelu, johon voidaan kutsua oppilaan ja huoltajien lisäksi myös koulun ulkopuolisia yhteistyötahoja (esim. lastensuojelu, nuorisopsykiatria, perheneuvola) tarpeen mukaan. Neuvottelussa sovitaan rästiin jääneiden tehtävien suorittamisesta, toimenpiteistä ja tukitoimista, joilla koulunkäynti alkaa sujua. Lisäksi sovitaan yhdessä, miten tilannetta seurataan ja miten toimitaan, jos poissaolot edelleen jatkuvat.

-
- Lisäksi opettajat raportoivat luokkiensa poissaolotilanteesta neljännesvuosittain rehtoreille
  - Mallia päivitetään parhaillaan SKY-hankkeessa

TASO 3 Kohdennetun tason toimenpiteet koskevat oppilaita, joilla on monimutkaisia tai vaikeita poissaolo-ongelmia.

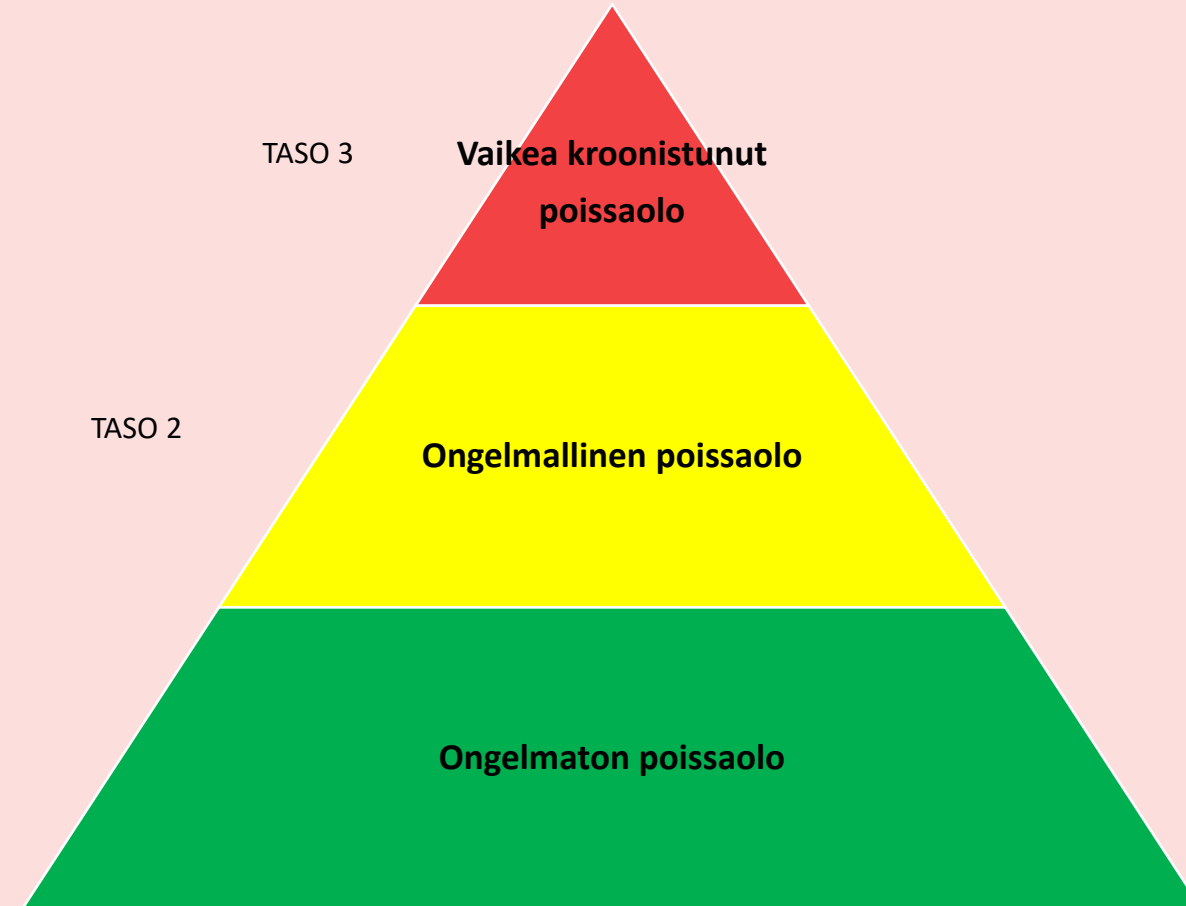
- Haastavinta on saada kroonisesti koulusta poissa oleva oppilas kiinnittymään takaisin kouluun.
- Pedagogisen tuen lisäksi kolmannella tasolla olevat lapset ja nuoret tarvitsevat usein kouluterveydenhuollon palveluja, kuraattori- ja psykologipalveluja sekä muuta monialaista yksilökohtaista tukea.

TASO 2 Poissaolojen lisääntyessä ja toiselle tasolle siirryttäessä (= ongelmallinen poissaolo)

- Tehdään tavallisimmin erilaisia opetusjärjestelyitä sekä sovitaan yhteisistä pelisäännöistä, kuten arkirutiineista huoltajien kanssa.
- Mietitään mm. miten oppilasta voidaan tukea kouluun tulemisessa. Opetusta eriyttämällä saadaan joustoa oppilaan koulupäivään ja opiskeluun.
- Usein sovitaan myös siitä, että oppilaalla on koulussa nimetty aikuinen, joka tietää tilanteesta ja seuraa sitä tiiviisti.

TASO 1 Ensimmäisellä yleisellä tasolla kaikkia oppilaita koskevia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä,

- Koulun ilmapiiriin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja nivelvaiheisiin liittyvien toimintamallien toteuttamiseen.
- Kiusaamiseen puuttumisella ja yksinäisyyttä ehkäisemällä voidaan vaikuttaa poissaoloihin ennen niiden muuttumista ongelmallisiksi.

Poissaolojen tasot (Skedgell & Kearney, 2018)

Poissaolojen taustasyiden selvittäminen koulun tasolla ja tukitoimet

- Fyysinen terveydentila
  - Psyykkinen vointi
  - Oppiminen, opiskelutaidot, opetus
  - Opiskeluympäristön vaikutus
  - Motivaatio ja siihen vaikuttavat tekijät
  - Elämäntilanne ja perhe
  - Sosiaaliset suhteet
- > pedagoginen tuki, opetusjärjestelyt
  - > yhteisöllinen työ
  - > oppilashuollon tuki
  - > säännöllinen seuranta
  - > tarvittavat ohjaukset muihin palveluihin ja verkostoyhteistyö

Arjen tuen palvelut

Apua ja tukea lapsiperheen arkeen

- arjen sujuminen kuten nukkuminen, ruokailu, ruutuaika, rajat ja arkirytm
- haasteet lapsen käyttäytymisessä, koulunkäynnissä, sisarus- tai kaverisuhteissa
- keinot tukea lapsen itsenäistymistä, seksuaalisuutta, tunnetaitoja tai itsetuntoa
- oma jaksaminen vanhempana, voimavarat kasvattajana tai puolisona

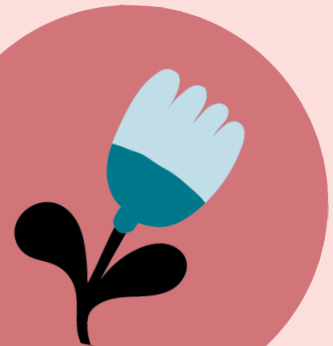
Arjen tuen perheohjausta, lähityötä ja psykiatrisen sairaanhoitajan tapaamisia on mahdollista saada tilanteissa, joissa varhaisella ja lyhytkestoisella tuella ajatellaan olevan vaikutusta perheen kokonaistilanteeseen.

Työskentely tapahtuu perheen arkiympäristössä: esimerkiksi kotona, koulussa tai varhaiskasvatuksessa.

Työskentely alkaa viikon sisällä yhteydenotosta ja tapaamisia on 1-5 kertaa.

Palvelu on maksutonta eikä siitä synny sosiaalihuoltolain mukaista asiakkuutta.

Myös erilaisia yhteistyön muotoja: esim. kohdennetut ryhmät kouluilla, vanhempainillat

KONSULTAATIO KOULUNKÄYNNIN TUKENA

SAIRAALAOPETUKSEN KONSULTAATIO

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alueella sairaalaopetusta tarjoava, Kanervikon koulu osallistuu Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnalliseen hankkeeseen, jossa sairaalaopetusyksikön sijaintikunta tarjoaa hankerahalla sairaalaopettajien osaamista alueen kouluille *varhaisesta puuttumisesta aina vaativan erityisen tuen tarpeisiin.*

Hanke kestää 1.8.2021-31.12.2022. Konsultaatio on tarkoitettu kaikille Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kuntien esi- ja perusopetusta tarjoaville yksiköille.

Konsultaation kohteena on erityisesti oppilaat, joiden pulmat kytkeytyvät kiusaamiseen, mielenterveyden- ja oppimisen haasteisiin, masentuneisuuteen ja kouluakäymättömyyteen. Konsultaation saaminen ei edellytä hoitokontaktia.

Konsultatiivisen tuen tiimin antama konsultaatio liittyy psyykkisesti oireilevien oppilaiden tukemiseen ja koulunkäynnin erityisiin järjestelyihin oppilaan omassa koulussa. Varhaisessa vaiheessa tehdyt toimenpiteet voivat ehkäistä ongelmien kasaantumista ja syrjäytymistä.

Konsultaatio on maksutonta.

KONSULTAATIOMUODOT

- Konsultaatio voi olla ohjausta, joka liittyy haasteelliseen käyttäytymiseen, psyykkisiin ongelmiin, koulunkäynnin järjestämiseen sekä tukimuotoihin.
- Konsultaatio voi sisältää mm. koulutilanteen ja tehtyjen pedagogisten ja muiden tukitoimien kartoitusta.
- Konsultaatio voi olla jalkautuvaa työtä, havainnointia, puhelin- ja /tai videokonsultaatiota, verkostoneuvotteluihin, palavereihin ja asiantuntijaryhmiin osallistumista.

- YHTEYDENOTTO
- Yhteyttä voivat ottaa oppilaan opettajat, oppilashuollon toimijat, hoitava tahoo tai joku muu oppilaan kanssa toimiva yhteistyötaho (perhesosiaalityö, lastensuojelu, erikoissairaanhoido, alaikäisten mielenterveys- ja perheneuvola). Konsultaatiotyötä tehdään yhdessä oppilaan koko verkoston kanssa.
- Oppilaan nimellä tapahtuva konsultaatio edellyttää suostumuslomakkeen täyttämistä, joka löytyy Kanervikon koulun internet sivuilta.
- KONSULTATIIVISEN TUEN TIIMI / KonTakTi
- Kaksi konsultoivaa erityisopettajaa
- Sairaanhoidaja
- Hankkeeseen liittyy kansallista tutkimusta, koulutusta sekä yhteistyötä Suomen muiden sairaalakoulujen kanssa. Kuuntelemme mielellämme yhteistyötoiveita ja ideoita tuen sekä konsultaatiomuotojen kehittämiseksi.

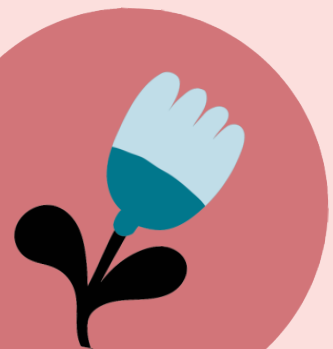
Veto-ryhmä

7.-9.-luokkalaisille lahtelaisille nuorille,

- joilla on suuria haasteita kouluun tulemisessa
- joille koulun monialaiset tukitoimet eivät ole olleet riittäviä
- jotka tarvitsevat tukea arjenhallintataitoihin
- joille haetaan opiskelurytmiä takaisin
- joita haetaan vähitellen takaisin kouluyhteisön jäseneksi

VETO-ryhmää luotsaavat erityisluokanopettaja työparinaan sosiaaliohjaaja. Vanhempaintukiryhmää vetää sosiaalityöntekijä, perheterapeutti perheneuvolasta. Oppilaan koulunkäynnistä otetaan kokonaisvaltainen ote ja työskentely on monialaista

- HOJKS
- opetuksen erityisjärjestelyt
- oma lukujärjestys (kasvattaen oppituntien määrää arjenhallintataitojen kehittyessä)
- mahdollisuuksien mukaan osittainen integroituminen yhteistyökouluun/ omaan lähikouluun
- tavoitteena paluu omaan lähikouluun

Kiitos!

